

Sygnatura akt II C 534/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR K. T.

Protokolant st. sekr. sąd. M. R.

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2017 roku w Łodzi

sprawy w powództwa K. W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę (...)59 (dziesięć tysięcy osiemset osiemdziesiąt jeden 59/100) złotych z odsetkami:

a) ustawowymi od dnia 27 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 9000 (dziewięć tysięcy) złotych;

b) ustawowymi od dnia 8 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 1200,35 (tysiąc dwieście 35/100) złotych;

c) ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 października 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 681,24 (sześćset osiemdziesiąt jeden 24/100) złotych;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę (...) (dwa tysiące dwieście dwadzieścia dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. zwraca, tytułem różnicy pomiędzy kosztami pobranymi, a należnymi:

a) powódce kwotę 9 (dziewięć) złotych uiszczoną w dniu 22 grudnia 2014 roku;

b) pozwanemu kwotę 600 (sześćset) złotych uiszczoną w dniu 10 października 2014 roku;

5. obciąża, tytułem tymczasowo wyłożonych wydatków, na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi:

a) powódkę kwotą 518 (pięćset osiemnaście) złotych;

b) pozwanego kwotą (...)98 (tysiąc pięćdziesiąt dwa 98/100) złotych.

Sygnatura akt II C 534/14

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 18 lipca 2014 roku (data złożenia pisma w placówce pocztowej), powódka K. W., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwot: 10000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę z odsetkami ustawowymi od 27 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty; 100 zł tytułem comiesięcznej renty na zwiększone potrzeby, płatnej do 10. dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia wypadku i na przyszłość wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat; 159 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty; 1141 zł tytułem zwrotu utraconych dochodów wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz kwoty 2000 zł tytułem kosztów naprawy pojazdu marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

(pozew- k. 2- 5, pełnomocnictwo- k. 6)

W odpowiedzi na pozew, pozwany reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zakwestionowano żądanie co do zasady (wskazując, że za zdarzenie ponosi odpowiedzialność wyłącznie powódka, która wykonywała manewr zmiany kierunku ruchu bez upewnienia się, że sytuacja na drodze pozwala na wykonanie takiego manewru w bezpieczny sposób) oraz co do wysokości.

(odpowiedź na pozew- k. 61- 63, pełnomocnictwo- k. 64, odpis z KRS pozwanego- k. 65- 70)

W piśmie z 6 grudnia 2016 roku (data pisma), pełnomocnik powódki rozszerzył powództwo w zakresie odszkodowania za naprawę pojazdu w ten sposób, że zażądał z tego tytułu kwoty 3681,24 zł, tj. o kwotę 1681,24 zł.

(pismo- k. 305)

Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w rozszerzonym zakresie.

(pismo- k. 300)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 grudnia 2013 roku w Ł. przy ulicy (...) doszło do zdarzenia drogowego, polegającego na tym, że pojazd V. (...) nr rej. (...), kierowany przez powódkę, podczas skrętu w lewo został uderzony przez pojazd M. (...) nr rej. (...), kierowany przez M. P. (1). M. P. (1) wyprzedzała na skrzyżowaniu pojazd kierowany przez powódkę, który był jednym w kilku aut znajdujących się w kolumnie samochodów. Powódka sygnalizowała zamiar skrętu przed wykonaniem manewru skrętu; manewr był poprzedzony „puszczaniem” pojazdów nadjeżdżających ulicą (...) na wprost, z przeciwnego kierunku ruchu. Pojazd kierowany przez powódkę zdążył już wjechać (częściowo) na przeciwległy pas w ramach wykonywanego manewru skrętu.

(zeznania świadków: G. B.- k. 93, 94; A. W.- k. 94, 95; przesłuchanie powódki- k. 306, 307 w zw. z informacyjnym przesłuchaniem- k. 96)

Pojazd kierowany przez M. P. (1) był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(niesporne)

W wyniku zdarzenia powódka doznała obrażeń. Z punktu widzenia neurologicznego, w wyniku zdarzenia powódka doznała powierzchownego urazu głowy, bez utraty przytomności i urazu okolicy szyi. Zakres cierpień fizycznych i psychicznych powódki był miernego stopnia. Leczenie powódki trwało około 8 miesięcy. Wypadek spowodował u powódki naruszenie sprawności narządu ruchu wymagające leczenia powyżej 6 miesięcy. Przebyty uraz odcinka szyjnego kręgosłupa spowodował u powódki długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2%. Powódka wymagała

pomocy osób trzecich w wymiarze 1 godziny dziennie w okresie noszenia kołnierza ortopedycznego, tj. 2 tygodni. Powódka stosowała leki, których łączny koszt wyniósł 89 zł. Obecny stan zdrowia powódki jest dobry. U powódki wskutek wypadku doszło do naciągnięcia mięśni odcinka szyjnego kręgosłupa. Wypadek przyspieszył wystąpienie dolegliwości bólowych szyjnych, które ustąpiły po leczeniu. Rozpoznane zmiany zwyrodnieniowo- dyskopatyczne odcinka C3- C7 kręgosłupa z okresowo występującym zespołem bólowym odcinka szyjnego są schorzeniem samoistnym.

Z punktu widzenia ortopedycznego, wskutek przedmiotowego zdarzenia u powódki występuje stan po urazie głowy i kręgosłupa w odcinku szyjnym, bez upośledzenia funkcji z zespołem bólowym, a także zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa w odcinku szyjnym. Przebyty uraz nie powoduje ograniczenia ruchomości kręgosłupa w odcinku szyjnym w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20 stopni, co uzasadniałoby uznanie trwałego uszczerbku na zdrowiu. Rozmiar cierpień fizycznych w początkowym okresie był stopnia średniego, następnie zmniejszał się i trwał około 2 miesięcy. Skutki wypadku nie powodowały konieczności pomocy osób trzecich, natomiast powodowały konieczność stosowania leków przeciwbólowych, których koszt kształtuje się w granicach 30- 50 zł miesięcznie. Skutki wypadku mogły nasilić dolegliwości bólowe przy istniejących zmianach zwyrodnieniowych kręgosłupa w odcinku szyjnym. Rokowania odnośnie stanu zdrowia powódki związane z wypadkiem są dobre. Natomiast zgłaszane obecnie dolegliwości związane są z samoistnymi zmianami zwyrodnieniowymi. Leczenie powódki zostało zakończone w dniu 10 lutego 2014 roku. Późniejsze leczenie w okresie kwiecień- sierpień 2014 roku spowodowane było schorzeniem samoistnym- zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa w odcinku szyjnym.

(opinia biegłego neurologa- k. 128- 128 oraz 198; opinia biegłego ortopedy- k. 175- 178 oraz 223- 224; przesłuchanie powódki- k. 306- 307)

Powódka, w dacie zdarzenia, prowadziła działalność gospodarczą. Przez okres 3 miesięcy przed wypadkiem osiągnęła dochód w kwocie 8162,18 zł (co daje kwotę 90,69 zł za 1 dzień). Po wypadku przebywała na zwolnieniu od 30 grudnia 2013 roku do 10 stycznia 2014 roku i od 27 stycznia 2014 roku do 20 lutego 2014 roku, a więc 37 dni. Za okres zwolnienia otrzymała kwotę 1500 zł z ZUS (co daje 40,54 zł za 1 dzień).

(księga przychodów i rozchodów- k. 22, 23, kopie zwolnień- k. 24, 25, 159- 160)

W zdarzeniu uszkodzeniu uległ samochód kierowany przez powódkę. Uszkodzenia objęły (po lewej stronie pojazdu): błotnik, nadkole, szkło lusterka, amortyzator i końcówkę drążka hamulcowego. Przeciętny, ekonomicznie uzasadniony koszt naprawy pojazdu powódki przy zastosowaniu części alternatywnych z logo producenta części, o jakości tożsamej z jakością części oryginalnych z logo producenta pojazdu wynosi 4457,86 zł; koszt naprawy w oparciu o części nowe i oryginalne to 4681,24 zł. Naprawa wg pierwszego wariantu zapewnia przywrócenie wszystkich walorów technicznych i estetycznych pojazdu.

(opinia biegłego- k. 247- 259 oraz 291- 294)

Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom świadka M. P. (1). Była to jedyna z przesłuchanych w toku postępowania osób, która przedstawiła odmienny przebieg zdarzenia, niż ten, jaki został opisany przez pozostałych świadków i był także wskazywany przez powódkę. M. P. (1) zeznała, że powódka jechała przy prawnej krawędzi jezdni i nie sygnalizowała zamiaru skrętu w lewo, mimo że z zeznań wszystkich przesłuchanych osób wynika, że jechała przy środku jezdni, z uwagi na zamiar skrętu w lewo i sygnalizowała taki zamiar. M. P. (1), z uwagi na to, że była uczestniczką zdarzenia, miała interes w tym, aby przedstawić wersję zdarzenia taką, która jest dla niej korzystna. Należy w tym miejscu wskazać, że opinia biegłego z zakresu ruchu drogowego w zakresie ustalenia przyczyn kolizji nie była w istocie przydatna (opinia- k. 247- 259 i 291- 294), gdyż biegły wskazał, że odpowiedzialność za spowodowanie zdarzenia jest następstwem ustalenia przez Sąd jednej z dwóch wersji występujących w postępowaniu, tj.: prezentowanej przez świadka M. P. oraz powódkę i pozostałych świadków.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo było zasadne w części. Jeżeli chodzi o podstawę odpowiedzialności pozwanego za szkodę, jakiej doznała powódka, i w związku z którą zgłosiła roszczenia objęte pozwem, to, zgodnie z art. 436§2 w zw. z 435§1 kc, samoistny posiadacz pojazdu mechanicznego, w razie zderzenia się pojazdów mechanicznych, ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną na osobie lub mieniu, wyrządzoną ruchem pojazdu, na zasadach ogólnych (winy). Zgodnie z art. 34 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. W myśl zaś art. 35 tej ustawy, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem pojazdu. Wreszcie zgodnie z art. 822§1 i 4 kc, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel jest zobowiązany do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony, zaś uprawniony do odszkodowania może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. W świetle stanu faktycznego, ustalonego powyżej, osobą odpowiedzialną za zdarzenie drogowe była kierująca pojazdem m. (ubezpieczonym w zakresie OC posiadaczy pojazdów u pozwanego), gdyż wbrew nakazowi, z art. 24 ust. 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym, wyprzedzania pojazdu skręcającego w lewo jedynie z jego prawej strony, wykonywała ten manewr z lewej strony pojazdu wyprzedzanego, a ponadto wykonała manewr wyprzedzania na skrzyżowaniu, a zatem wbrew zakazowi wykonywania takiego manewru, wskazanego w art. 24 ust. 7 pkt 3 cyt. ustawy.

Zgodnie z art. 445§1 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W orzecznictwie wskazuje się na potrzebę poszukiwania obiektywnych i sprawdzalnych kryteriów oceny jego wysokości, choć przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron. Do podstawowych kryteriów oceny w tym zakresie zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37 oraz w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145). Biorąc pod uwagę skutki zdarzenia na zdrowiu powódki, ustalone w oparciu o opinie biegłych i przesłuchanie powódki, w ocenie Sądu Rejonowego właściwą kwotą zadośćuczynienia, spełniającą powyższe kryteria, jest kwota 6000 zł. Powódka doznała wyłącznie powierzchownego urazu głowy i okolicy szyi. Cierpienia nie były znaczne (biegły neurolog ocenił je, jako miernego stopnia, biegły ortopeda jako średnie), uszczerbek na zdrowiu został stwierdzony wyłącznie przez neurologa i ma charakter długotrwały, a nie stały. Powódka przed zdarzeniem cierpiała już na chorobę samoistną kręgosłupa, dającą objawy bólowe. Leczenie zostało zakończone.

Jak stanowi art. 444§1 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu szkody. Zgodnie z §2 art. 444 kc, jeżeli zwiększyły się potrzeby poszkodowanego, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Powódka domagała się zasądzenia kwoty 159 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia (koszt badania kręgosłupa rezonansem magnetycznym- odcinek C- k. 31- rachunek). Żądanie to nie było zasadne. Powódka nie wykazała, aby ten koszt był następstwem zdarzenia drogowego. Badanie zostało przeprowadzone już po zakończeniu leczenia (jak wskazał biegły ortopeda, zakończyło się ono 10 lutego 2014 roku, badanie przeprowadzono 24 lutego 2014 roku- k. 171). Biegły ortopeda w opinii wskazał, że u powódki występują zmiany zwyrodnieniowe odcinka C3- 7 kręgosłupa z okresowo występującym zespołem bólowym odcinka szyjnego, które są schorzeniem samoistnym, zaś ze skierowania na powyższe badanie wynika, że dotyczyło ono zespołu badania bólu fantomowego kończyny z bólem.

Powódka domagała się renty obejmującej koszt leków. Z opinii biegłego wynika, że miesięczny koszt leków to kwota 30- 50 zł, zatem średnia suma to 40 zł. Dalej biegły ortopeda wskazał jednak, że leczenie zakończyło się 10 lutego 2014 roku. Stąd kwota renty łączna za okres od dnia wypadku do 10 lutego 2014 roku wynosi 59,35 zł (1,29 zł/ dzień x 46 dni)

Pozew obejmował także żądanie zasądzenia odszkodowania z tytułu utraconego dochodu z prowadzonej działalności. Jak wskazano w ramach stanu faktycznego, powódka korzystała ze zwolnienia przez 37 dni, ale z tego okresu, licząc do 10 lutego 2014 roku, a więc zakończenia leczenia wg biegłego (a zatem w ujęciu obiektywnym), przebywała na zwolnieniu przez 27 dni. Dochód hipoteczny za 1 dzień wynosił 90,69 zł, zaś świadczenia z ZUS za 1 dzień zwolnienia 40,54 zł, stąd utracony dochód to 27x (90,69- 40,54), co daje 1354,05 zł. Powódka domagała się kwoty niższej, bo 1141 zł, zatem to żądanie należało w całości uwzględnić.

Co do kosztów naprawy pojazdu wskazać należy, że biegły wskazał 2 warianty. W ocenie Sądu należało oprzeć się o wariant oparty o części alternatywne o jakości części oryginalnych, gdyż, jak wskazał biegły, naprawa w oparciu o te części zapewni przywrócenie użyteczności pojazdu. Biegły wyjaśnił, że w świetle rozporządzenia Komisji (UE) nr (...) z dnia 27 maja 2010 roku w sprawie stosowania 101 ust. 3 Traktatu (...), części takie (o jakości (...)), spełniają kryterium części oryginalnych. Jednocześnie koszt naprawy w oparciu o takie części jest niższy. Powódka domagała się odszkodowania w oparciu o części oryginalne O, jednak z tego tytułu zażądała kwoty 3681,24 zł, nie zaś 4681,24 zł, gdyż obniżyła tę drugą kwotę o sumę 1000 zł, uzyskaną przez powódkę ze sprzedaży pozostałości pojazdu. Jak wskazano, właściwa wysokość odszkodowania to kwota 4457,86 zł (a nie 4681,24 zł) i taka kwota podlegała uwzględnieniu, jako odszkodowanie, gdyż z uwagi na metodę obliczania odszkodowania (odszkodowanie jest w niniejszej sprawie ustalone jako wysokość kosztów naprawy pojazdu; odszkodowanie nie jest zaś ustalane tzw. metodą szkody całkowitej, w której odszkodowanie stanowi różnicę pomiędzy wartością pojazdu przed zdarzeniem, a wartością pozostałości) nie ma podstaw do obniżania odszkodowania o kwotę 1000 zł. Skoro jednak strona powodowa domaga się kwoty niższej (bo 3681,24 zł), niż koszt naprawy ustalony przez biegłego (4457,86 zł), to należało zasądzić kwotę 3681,24 zł.

Stąd łączna kwota podlegająca uwzględnieniu to 10881,59 zł.

Co do żądania odsetek, należy wskazać, że pozwanemu zgłoszono szkodę w dniu 27 grudnia 2013 roku (k. 35, 36). Zgodnie z art. 817 kc, ubezpieczyciel zobowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od otrzymania zawiadomienia o wypadku. Zatem w zakresie kwoty 6000 zł zadośćuczynienia i 3000 zł kosztów naprawy, odsetki należało zasądzić od dnia 27 stycznia 2014 roku, tj. po upływie wskazanego terminu, gdyż w zakresie tych kwot, po odmowie wypłacenia odszkodowania decyzją z 24 stycznia 2014 roku, powódka wezwała do ich zapłaty (co do zadośćuczynienia wezwała do kwoty wyższej, tj. 20000 zł, zaś co do odszkodowania za uszkodzenie pojazdu do kwoty 3000 zł- k. 43 i 44 odw.). Jeżeli chodzi o odsetki od kwot 1141 zł i 59,35 zł (łącznie 1200,35 zł), odsetki zasądzono od dnia następnego od doręczenia pozwu, gdyż kwoty te nie były objęte wezwaniem do zapłaty przed wniesieniem pozwu. W zakresie zaś kwoty 681,24 zł Sąd zasądził od niej odsetki od dnia następnego po doręczeniu odpisu pisma o rozszerzeniu powództwa z kwoty 2000 zł do 3681,24 zł z tytułu kosztów naprawy pojazdu.

Z uwagi na wyodrębnienie od 1 stycznia 2016 roku odsetek ustawowych za opóźnienie, w wyroku odpowiednio rozdzielono okresy, za jakie zasądzono odsetki.

Jeżeli chodzi o koszty procesu, sąd obciążył nimi strony stosownie do wyniku procesu (art. 100 kpc). Powódka poniosła koszty 4508 zł (2400 zł wynagrodzenie pełnomocnika, 17 zł opłata od pełnomocnictwa, 2100 zł zaliczka na wynagrodzenie biegłych- zużyta co do kwoty 2091 zł; pozostała kwota 9 zł została zwrócona w wyroku, jako nadpłata). Pozwany poniósł koszty 2400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika (pozwany uiścił zaliczkę 600 zł na biegłego, która nie została wykorzystana i wobec tego została zwrócona w wyroku, jako nadpłata). Łącznie koszty stron wyniosły 6908 zł. Powódka wygrała w 67% (zasądzono kwotę 10881,59 zł, zaś powódka domagała się kwoty 16181,24 zł (10000 zł zadośćuczynienie, 1200 zł renta, 159 zł odszkodowanie, 1141 zł utracony dochód, 3681,24 zł koszt naprawy pojazdu). Powódka winna zatem ponieść 33% sumy kosztów stron, tj. 2279 zł, a poniosła o 2229 zł więcej.

Jeżeli chodzi o koszty sądowe, złożyły się na nie: opłata od pozwu, od której była zwolniona powódka- 725 zł oraz opłata od rozszerzonej części powództwa- 85 zł, a także tymczasowo wyłożone wydatki na biegłych 760,98 zł, łącznie 1570,98 zł. Sąd obciążył tymi kosztami strony także stosownie do wyniku postępowania (art. 113 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).